

IKE

W LICZBACH

RAPORT

2/2019

CZ **TR** **beinsured.pl**

1. Wprowadzenie, czyli czym jest IKE?

IKE, czyli indywidualne konta emerytalne są oprócz IKZE, PPE i PPK jedną z form dobrowolnego, długoterminowego oszczędzania na emeryturę.

IKE zostały wprowadzone ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych, która weszła w życie z dniem 1 września 2004 r. IKE prowadzone są, podobnie jak IKZE, w formie:

- ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym,
- funduszu inwestycyjnego,
- rachunku maklerskiego,
- lokaty bankowej,
- dobrowolnego funduszu emerytalnego (od 2012 r.).

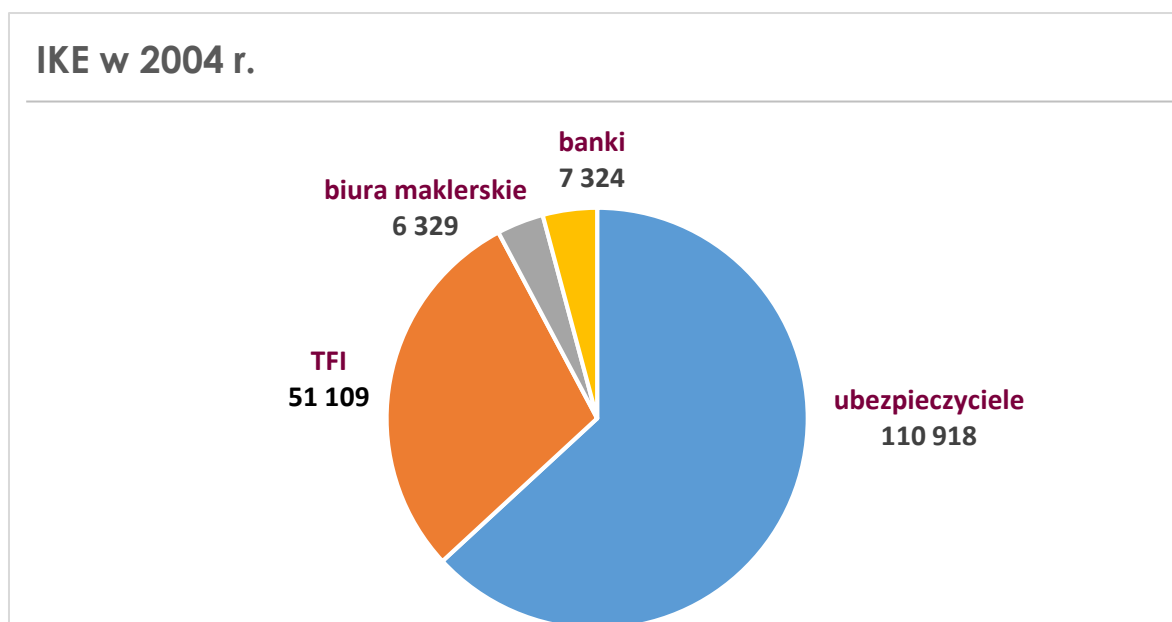
Zyski kapitałowe z oszczędzania w IKE są zwolnione z podatku od dochodów kapitałowych, jeśli wypłata zgromadzonych środków nastąpi po osiągnięciu 60. r. ż. przez oszczędzającego lub po ukończeniu 55 lat i uzyskaniu uprawnień emerytalnych.

Tak jak w przypadku IKZE obowiązuje roczny limit wpłat na rachunek IKE, przy czym stanowi on 3-krotność przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej. Na rok 2019 ustalono, że kwota ta wynosi 14 295 zł. Wcześniej, tj. w okresie od 2015 r. do 2018 r., limit był ustalony na poziomie 1,5-krotności średniego wynagrodzenia.

Raport stanowi prezentację rynku IKE od początku wprowadzenia tych programów. Zawiera on też predykcje co do przyszłego popytu na te produkty.

2. Liczba umów o prowadzenie IKE w pierwszym roku obowiązywania

W pierwszym roku funkcjonowania IKE otwarto 175.680 rachunków. 2/3 z nich zostało założonych w formie ubezpieczenia na życie z UFK. Dotyczyło to 110.918 rachunków IKE. 29% kont utworzonych w 2004 r. powstało w ramach funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI. W sumie te dwie kategorie podmiotów prowadzących IKE obsługiwały 92% wszystkich nowych rachunków IKE.

Wykres nr 1

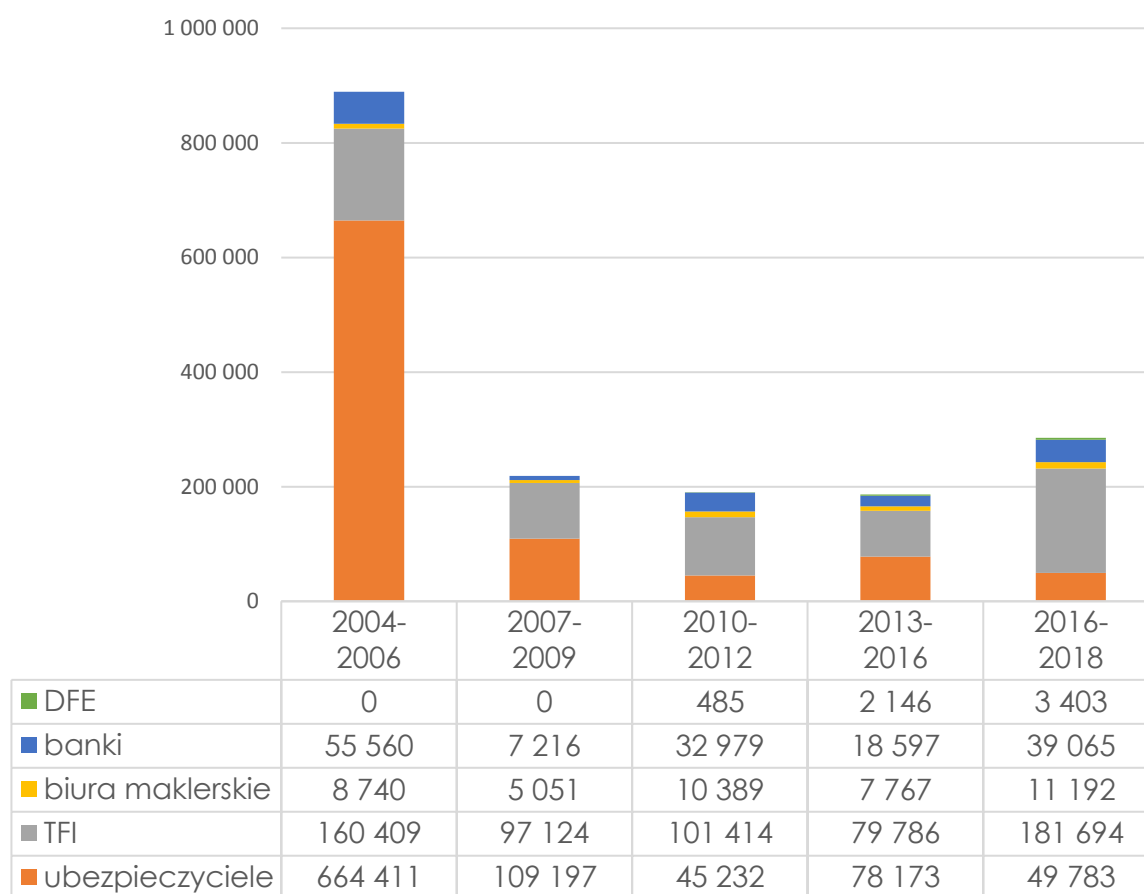
3. Liczba nowych umów IKE zawartych w kolejnych latach funkcjonowania programu

Pierwszy okres funkcjonowania IKE, przypadający w latach 2004 - 2006 można określić jako „boom na dodatkowe oszczędzanie”. W sumie przez te 3 lata założono 889.120 rachunków IKE. 75% z nich otwarto w zakładach ubezpieczeń, tj. 664.411 konta IKE. Również w pierwszym okresie funkcjonowania programu zauważalny był trend wzrostowy co do liczby nowo zakładanych rachunków.

Załamaniem trendu wzrostowego nastąpiło w 2007 r., gdy liczba otwieranych kont spadła o ponad 50% i wyniosła jedynie 121 tys. Tendencja ta utrzymywała przez okres 4 lat. Rok 2010 był najgorszy pod tym względem, wówczas założono jedynie 40,7 tys. nowych rachunków. Dla porównania peak miał miejsce w 2006 r., gdy zawarto 10-krotnie więcej umów o prowadzenie IKE.

Od 2016 r. można mówić o ponownym odrodzeniu omawianych w raporcie programów długoterminowego oszczędzania. Każdego roku powstaje ponad 90 tys. nowych rachunków, co stanowi wyższy wskaźnik od odnotowywanych w okresie 2008-2015. Na obecnym wroście zainteresowania tymi produktami zyskują głównie towarzystwa funduszy inwestycyjnych, gdzie w okresie ostatnich trzech lat założono ponad 181 tys. rachunków IKE. W zakładach ubezpieczeń liczba ta wyniosła blisko 50 tys.

Nowe IKE w poszczególnych latach

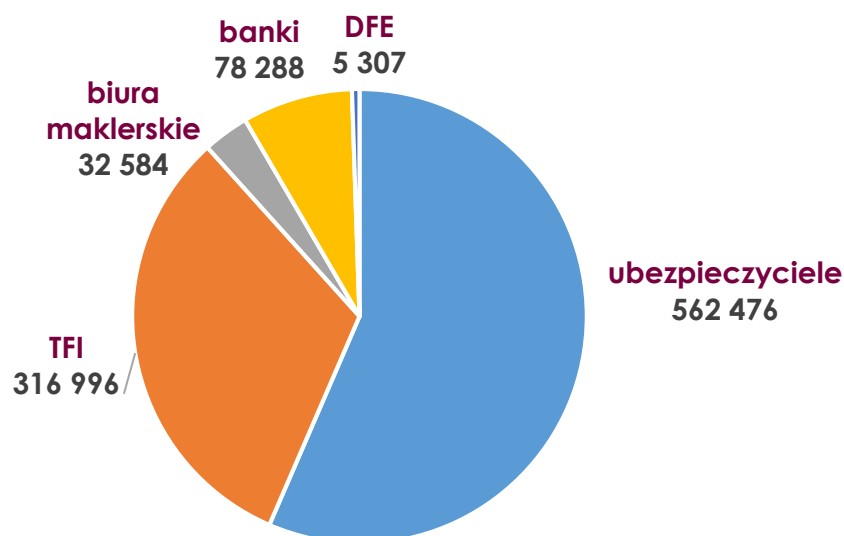

Wykres nr 2

4. IKE łącznie

Na koniec 2018 r. prowadzonych było 995,7 tys. rachunków IKE. Ponad połowa z nich (56%) była zarządzana przez zakłady ubezpieczeń, gdzie funkcjonowało 562,5 tys. IKE. Na drugiej pozycji znajdowały się IKE w formie funduszy inwestycyjnych. Ich udział w rynku wynosił 32%. Pozostałe podmioty oferujące IKE (banki, DFE i biura maklerskie) obsługiwały na koniec 2018 r. jedynie 12% wszystkich IKE.

Łączna liczba IKE - dostawcy produktu

Wykres nr 3

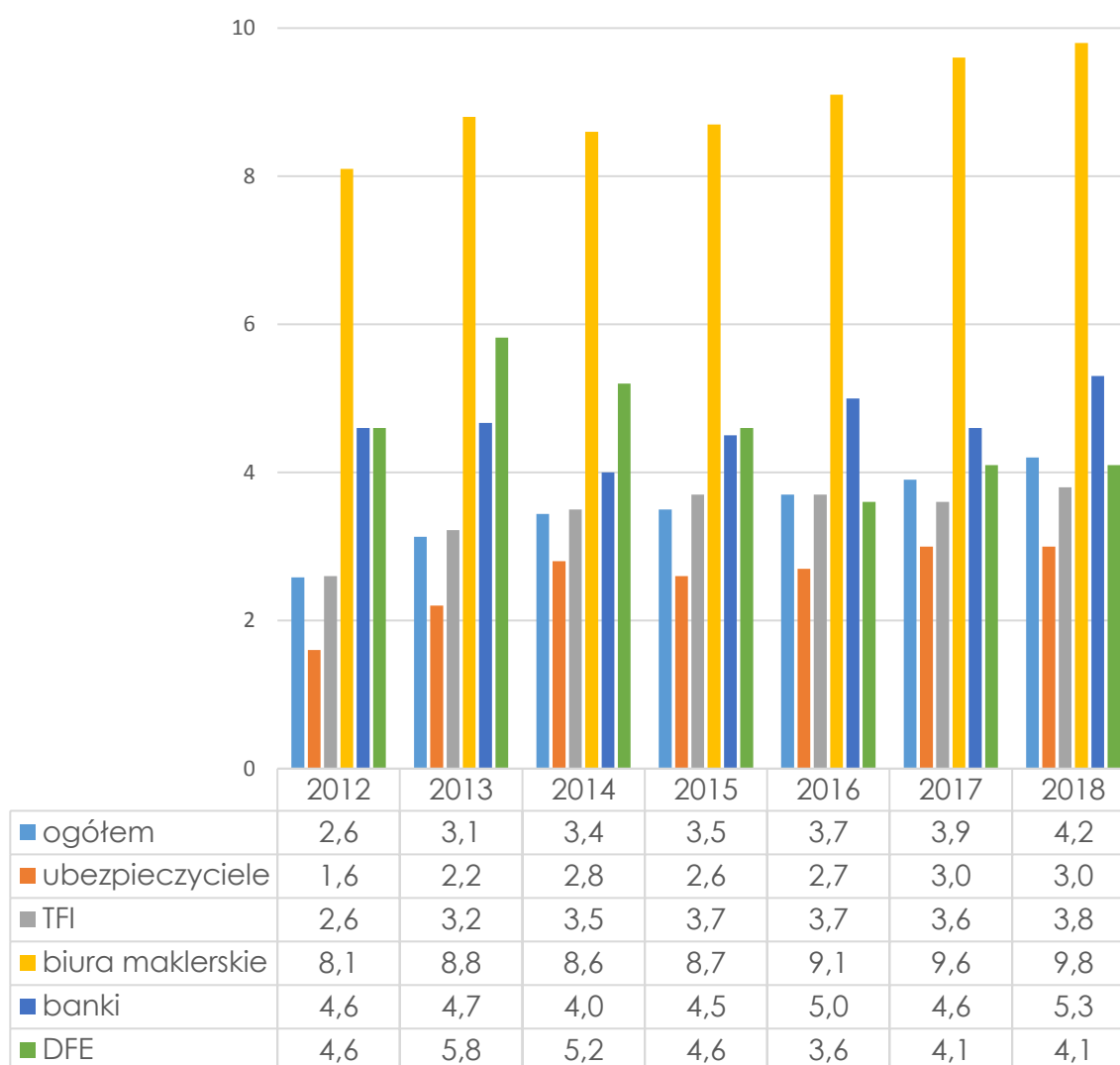
5. IKE – średnie wpłaty

W ciągu ostatnich 7 lat rośnie wartość średnich wpłat do IKE. W 2012 r. oszczędzający średnio wpłacali 2,6 tys. zł, natomiast w 2018 r. kwota była wyższa o 62% i wyniosła 4,2 tys. zł. Trend wzrostowy jest widoczny w każdej grupie podmiotów oferujących IKE.

Najwyższe średnie wpłaty na konta IKE występują w podmiotach prowadzących działalność maklerską. Powyżej średniej plasują się też wpłaty do DFE i banków, czyli podmiotów, które charakteryzują się najniższym udziałem na rynku co do liczby prowadzonych kont IKE. Z kolei w przypadku zakładów ubezpieczeń i TFI, średnie wpłaty do IKE są poniżej średniej dla całego rynku.

Powyższa zależność ma wpływ na wartość aktywów zgromadzonych w poszczególnych kategoriach podmiotów prowadzących IKE. Na koniec 2018 r. łączna wartość rachunków IKE wynosiła 8.691 mln zł. 61% wszystkich aktywów IKE było zarządzanych przez towarzystwa ubezpieczeń (2.583 mln zł) i TFI (2.725 mln zł). Na trzecim miejscu co do wartości zgromadzonego kapitału uplasowały się banki, które zarządzają rachunkami IKE o łącznej wartości 1.886 mln zł. Udział rynkowy banków pod kątem zgromadzonych aktywów wynosi 22%. Biura maklerskie mają 17% udziałów w rynku i zarządzają aktywami o łącznej wartości 1.435 mln zł.

Średnie wpłaty do IKE (w tys. zł)

Wykres nr 4

6. IKE – co dalej?

IKE podobnie jak IKZE nie spotkały się z dużym zainteresowaniem wśród Polaków. Obecnie z tej formy długoterminowego oszczędzania korzysta niecały milion osób, z czego w 2018 r. wpłaty do IKE wniósł co 3. posiadacz rachunku (34%), a średnia wartość rachunku IKE na koniec 2018 r. wynosiła 8,7 tys. zł.

Mimo, że w ostatnich 3 latach widoczne jest ożywienie na tym rynku – wzrosła liczba nowo otwieranych kont IKE i wartość średnich wpłat, to ciężko jest wnioskować, że mamy do czynienia z długoterminowym trendem, który znacząco przyczyni się do

wzrostu oszczędności Polaków w przyszłości. Kluczowe w tym aspekcie są również dane odnoszące się do kohort oszczędzających w tym programie. W 2018 r. wśród posiadaczy IKE dominowały osoby powyżej 40. r. ż., czyli pochodzące z tzw. boomu demograficznego. W konsekwencji, w najbliższym czasie nie należy spodziewać się perspektywy zastępowalności pokoleniowej wśród osób oszczędzających w IKE.

W związku ze słabym rozwojem programów IKE jedynymi szansami na zwiększenie zainteresowania Polaków długoterminowym oszczędzaniem wydaje się być szeroka edukacja społeczeństwa w zakresie polityki systemu emerytalnego. Kluczowe wydaje się też tworzenie szerszych zachęt podatkowych do dodatkowego oszczędzania jak ma to miejsce w przypadku PPK.

Raport przygotowany przez:

na bazie danych publikowanych okresowo przez Komisję Nadzoru Finansowego na stronie www.knf.gof.pl/publikacje_i_opracowania.

Wszelkie prawa zastrzeżone na rzecz CZUBLUN TRĘBICKI Kancelaria Radców Prawnych Sp. p. oraz LSA sp. z o.o. będącego wydawcą portalu beinsured.pl (dalej „Autorzy”). Kopiowanie, rozpowszechnianie, powielanie i wykorzystywanie w jakikolwiek sposób i jakiegokolwiek formie części lub całości informacji, grafik, wykresów i innych zawartych w Raporcie bez pisemnej zgody Autorów jest zabronione. Informacje zawarte w Raporcie mogą być rozpowszechniane wyłącznie z notą o prawach autorskich Autorów oraz ze wskazaniem źródła informacji. Naruszenie praw autorskich będzie skutkowało odpowiedzialnością karną, określoną w przepisach prawa, w szczególności w przepisach ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, przepisach praw